

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou ve věci žalobce: **M. J.**, nar. . . , státní příslušnost Ukrajina, t. č. bytem V. N., P., zastoupeného JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Veleslavínova 55/12, 301 00 Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM-123/LE-BE03-ZA14-2014,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Anně Doležalové, MBA, se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v částce celkem 10.200 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM-123/LE-BE03-ZA14-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že neshledal důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, ani že neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle §§ 13, 14, 14a, 14b zákona o azylu.

Toto rozhodnutí žalobce napadl žalobou, v níž uvedl, že se nechce vrátit na Ukrajinu, protože tam nemá žádné zázemí a v ČR pobývá již dlouho. Na Ukrajině je špatná politická situace. Je tam válka, a proto se obává branné povinnosti, neboť je ve věku způsobilém k výkonu vojenské služby. Je ale věřící člověk, a proto je výkon vojenské služby v rozporu s jeho náboženským vyznáním. Žalovaný se však obavou žalobce z postihu v případě porušení branné povinnosti dostatečně nezabýval. V této souvislosti žalobce poukázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2003, č. j. 2 Azs 15/2003- 81, ze kterého vyplývá, že ačkoli neexistence ustanovení, které by zaručovalo právo nevykonávat vojenskou službu pro rozpor se svědomím a náboženským vyznáním, samo o sobě důvodem pro udělení azylu není, mohlo by jím být pronásledování či odůvodněný strach z něj jako následek absence takové ústavní ochrany.

Žalobce dále namítl, že hodnocení žalovaného týkající se humanitárního azylu je značně zjednodušené a zcela nedostatečné. Žalovaný totiž v rozhodnutí uvedl pouze, že se zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu a neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, přičemž žalovaný dodal, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a žalobce se jej výslovně nedomáhal. Žalobce namítl, že s ohledem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004, je žádoucí srozumitelné a podrobné odůvodnění správního orgánu, proč v některých okolnostech uváděných žadatelem důvody hodné zvláštního zřetele nespátňuje. Argumentace žalovaného ohledně neudělení humanitárního azylu však není v souladu s formálními požadavky na odůvodnění rozhodnutí, neboť není zřejmé, z jakého důvodu žalovaný neshledal za důvod hodný zvláštního zřetele např. dlouhodobý pobyt žalobce v ČR. Z rozhodnutí dále nejsou zřejmé úvahy, kterými se žalovaný řídil při hodnocení těchto důvodů hodných zvláštního zřetele, pouze konstatoval jejich neexistenci.

Žalobce dále namítl, že žalovaný nedostatečně zhodnotil možnost udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, přičemž za vážnou újmu se podle odst. 2 písm. b) tohoto ustanovení považuje nelidské či ponižující zacházení. Návrat na Ukrajinu je pro žalobce nepředstavitelný, nemá zde již žádné zázemí. Žalovaný se těmito skutečnostmi v rozhodnutí dostatečně nezabýval. Žalobce nesouhlasí s hodnocením žalovaného ohledně situace v zemi původu, tedy s tím, že bezpečnostní situace je aktuálně složitá pouze na jihu a východě Ukrajiny a že žalobci v případě návratu do země původu objektivně nic nehrozí. Žalobce uvádí, že politická situace je napjatá v celé zemi, které je na pokraji občanské války a nelze vyloučit vnitřní ozbrojený konflikt na celém území.

Žalovaný ve svém vyjádření k doplnění žaloby popírá oprávněnost žaloby a nesouhlasí s ní, neboť ta neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní výpovědi žalobce a napadené rozhodnutí. Žalobce v průběhu řízení neuvedl žádné důvody, které by byly podřaditelné pod definici pronásledování či opodstatněné obavy z pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Žalobce z vlasti odjel za prací, přičemž v ČR dvakrát obdržel správní vyhoštění, které však nerespektoval. Návrat odmítá kvůli současné situaci a problémům na Ukrajině, přičemž uvedl, že se jedná o problémy všech, on žádné konkrétní neměl. Žalovaný uvedl, že žaloba překrucuje výpovědi žalobce, zveličuje jeho obavy, z obsahu správního spisu totiž nevyplývá, že by žalobce hovořil o obavách z postihu v případě porušení branné povinnosti, hovořil pouze o obavách v té souvislosti, že ho pošlou bojovat, když se vrátí. Žalovaný uvedl, že povolání k výkonu vojenské služby samo o sobě není pronásledováním, a to ani v případě, že by tento výkon byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu, přičemž z použitých podkladů vyplynulo, že mobilizováni budou pouze dobrovolníci, kteří

absolvovali vojenskou službu. Žalovaný dále uvedl, že možnost udělit humanitární azyl posoudil dodatečně s ohledem na skutečnosti, které žalobce během správního řízení sdělil, neboť správní orgán neshledal a ani žalobce neuvedl žádné důvody, které by měl zvážit. Za důvod zvláštního zřetele hodný nelze považovat žalobcův dlouhodobý nelegální pobyt v ČR, neboť toto je v rozporu se záměrem zákonodárce a účelem institutu mezinárodní ochrany a humanitárního azylu. Žalobce je dospělou, svéprávnou osobou, mimo svou vlast žil také sám, proto námitka absence zázemí ve vlasti je nedůvodná. Ohledně bezpečnostní situace na Ukrajině žalovaný uvedl, že žalobce pochází ze Lvovské oblasti na západě země, kde je dle informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 98524/2014-LPTP, situace klidná. Žalobce neuvedl jediný argument, který by uvedený závěr zpochybňoval, kromě domněnek možného budoucího vývoje.

V replice žalobce uvedl, že s tvrzeními žalovaného nesouhlasí. Žaloba výpověď žalobce nepřekrucuje a nezveličuje, pouze výpověď posuzuje a hodnotí komplexně se všemi důsledky, které z ní logicky vyplývají. Odmítnutí vojenské služby může mít za důsledek trestní stíhání, a na žalovaném bylo, aby se s tou reálnou hrozbou pro žalobce zabýval. Argumentaci žalovaného ohledně neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu považuje žalobce za nedostatečnou, což nemůže zhojit podrobnější odůvodnění ve vyjádření k žalobě. V dlouhodobém pobytu žalobce v ČR a ve vysoké míře integrace lze spatřovat za důvod hodný zvláštního zřetele bez ohledu na to, že zde žalobce pobýval v minulosti nelegálně. Žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že v západní části Ukrajiny je situace klidná a v případě návratu na Ukrajinu žalobci nic nehrozí, protože se značná část Ukrajiny nachází ve vnitřním ozbrojeném konfliktu a prognóza je nejistá v celé zemi. Po vjezdu ruských ozbrojených sil na Ukrajinu, kterou odsoudilo též české ministerstvo zahraničí, zůstává politická situace napjatá, ruský prezident Vladimir Putin se během mimořádného summitu EU v Bruselu vyjádřil ve smyslu, že bude-li chtít, zabere Kyjev za dva týdny. Obě země si navzájem vyhrožují použitím jaderných zbraní. Hrozba eskalace konfliktu tedy negativně ovlivňuje všechny obyvatele Ukrajiny.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce podal dne 16. 6. 2014 v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, je státním příslušníkem Ukrajiny, ukrajinské národnosti, vyznává pravoslaví. Na Ukrajině žil ve Lvově, nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace. Je svobodný, bezdětný, nikdy proti němu nebylo vedeno trestní stíhání. Na Ukrajině vlastní byt, vlast opustil naposledy dne 21. 5. 2012 kvůli špatné finanční situaci a absenci zaměstnání. O mezinárodní ochranu nikdy v minulosti nežádal, nyní žádal z důvodu špatné politické situace na Ukrajině, je tam válka, nemá tam nikoho, obává se branné povinnosti, je ve věku způsobilém k výkonu vojenské služby, ale je věřící člověk, do nikoho střílet nebude.

V průběhu pohovoru žalobce doplnil, že pracoval jako mistr na stavbě ve Lvově, žil s matkou. Do ČR odjel za prací kvůli špatné ekonomické situaci v roce 2002, zde byl půl roku, po půl roce získal opět vízum a vrátil se do ČR, zde zůstal až do roku 2012, kdy se vrátil na Ukrajinu kvůli správnímu vyhoštění a dne 21. 5. 2012 se vrátil zpět do ČR na polské vízum na 6 měsíců, poté zde byl nelegálně, nechtěl se vracet z důvodu špatné situace a problémům, byla tam válka. Přestěhováním do jiné oblasti ve vlasti neřešil problémy, protože to nemá smysl. Je v kontaktu se sestrou, ta mu řekla, že si bere maminku do Itálie do Milána, takže se nemá kam vrátit, bratr žije s rodinou v Brně. Jako důvody, pro které odjel z vlasti, uvedl, že je tam válka, hrůzy a problémy. K problémům na Ukrajině uvedl, že konkrétní problémy neměl, jsou to ale problémy všech. Neměl žádné potíže s odjezdem z vlasti, jel autobusem ze Lvova do Prahy. Do ČR přicestoval proto, že mu bratr přislíbil pomoc, přicestoval na platný pas a

polské vízum, bratr mu pomohl sehnat práci zahradníka, bydlel v Radotíně v pronajatém domku. Cestovní pas půjčil kamarádovi, který jel na Ukrajinu a slíbil mu, že mu vyřídí vízum, chtěl si tak upravit svůj další pobyt v ČR. Byl si vědom, že je zde nelegálně. Kamarád se však ještě nevrátil. Žalobce se vrátil, protože na Ukrajině je vše špatné, nechtěl tam žít, za důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, kam by šel, chce žít zde, je zde dlouho. O mezinárodní ochranu nepožádal ihned po příjezdu do ČR, ale až po zadržení proto, že myslel, že se kamarád z Ukrajiny brzy vrátí a bude vše v pořádku. O mezinárodní ochranu tedy požádal z důvodu, aby ho nevyhostili, nemá kam jít. Nikdy neměl ve vlasti problémy se státními orgány, soudy, policií, armádou, ani kvůli rase, národnosti, pohlaví, náboženskému přesvědčení. Do odchodu ze země neměl jiné než uvedené problémy. Na Ukrajinu se v žádném případě nechce vrátit, chce žít zde v ČR s bratrem.

Dne 15. 7. 2014 žalobce podepsal protokol o seznámení se s podklady rozhodnutí, přičemž nenavrhoval žádné další doplnění. Dne 28. 7. 2014 bylo vydáno rozhodnutí, které je nyní napadeno správní žalobou.

Krajský soud v Praze přezkoumal v žalobou vymezeném rozsahu napadené rozhodnutí. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle § 12 písm. b) zákona o azylu platí: „*Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*“

Dle § 14 zákona o azylu platí: „*Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*“

První žalobní bod směřuje proti tomu, že se žalovaný nedostatečně zabýval tvrzením žalobce ohledně obavy jeho postihu v případě porušení branné povinnosti. Soud se však ztotožňuje s argumentací žalovaného, že povolávání k výkonu povinné vojenské služby v zemi původu není samo o sobě pronásledováním, jež by zakládalo důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, a to ani v případě, že by takový výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Ani případné obavy z nenastoupení k výkonu povinné vojenské služby či branné povinnosti nejsou důvodem k udělení azylu dle výše uvedeného ustanovení zákona. Tato povinnost platí pro všechny občany země, nestíhá tedy pouze příslušníky určité skupiny taxativně vymezené v § 12 písm. b) zákona o azylu. Jednou ze základních povinností občana každého státu je podílet se na obraně státu. Žalobce naznačuje, že výkon vojenské služby je v rozporu s jeho náboženským přesvědčením. V tomto směru je však velmi nekonkrétní. Naznačuje-li tím, že se bude z tohoto důvodu vyhýbat výkonu vojenské služby, chybí jakékoli tvrzení o obavě z následků takového jednání. Trvání na tom, aby žalovaný v tomto směru zjišťoval skutkový stav, by bylo v rozporu se zásadou, že není povinností žalovaného domýšlet za žadatele azylově relevantní skutečnosti a o těchto posléze vést dokazování.

K námitce brojící proti neudělení humanitárního azylu soud konstatuje, že zjišťováním okolností, zda jde o případ zvláštního zřetele hodný pro udělení humanitárního azylu, se má zabývat správní orgán z úřední povinnosti. Na udělení humanitárního azylu nemá žadatel právní nárok (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č.j. 5 Azs

105/2004-72). V tomto ohledu skutečně nebylo namístě, aby žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí zmiňoval, že se žalobce udělení humanitárního azylu nedomáhal. Výklad tohoto neurčitého právního pojmu a jeho aplikace na konkrétní skutkový stav je plně meritorně přezkoumatelný soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 1. 2015, č. j. 1 Azs 200/2014 – 27). Soud se proto zaměřil na otázku, zda žalovaný neučinil nesprávný úsudek a nepominul některý z případů hodných zvláštního zřetele, který by mohl ovlivnit jeho výslednou úvahu o udělení či neudělení azylu. V tomto ohledu však soud v postupu žalovaného pochybení neshledal, neboť žalovaný vzal v úvahu všechny relevantní skutečnosti, které v dané věci vyplynuly, přičemž pokud se zabýval celkovou situací žalobce, vzal v úvahu i délku jeho pobytu v České republice, která je z rekapitulační části jeho rozhodnutí dobře patrná. Za dostatečné přitom považuje i odůvodnění žalovaného, který s ohledem na to, že žalobce ve správním řízení neuvedl žádný z důvodů, který by potenciálně mohl být důvodem zřetele hodným, nemohl jeho situaci vážit jinak, než jen z obecného hlediska.

Krajský soud v Praze nesouhlasí ani se žalobními námitkami směřujícími proti nedostatečnému zhodnocení možnosti udělení doplňkové ochrany. Zdejší soud se k situaci na Ukrajině v rámci své rozhodovací činnosti opakovaně vyjadřoval a i nadále zastává názor, že hrozba zásahu ze strany vládních či separatistických ozbrojených složek skutečně nehrozí na celém území Ukrajiny, ale týká se pouze určitých problematických částí (zejm. na východě země). V ostatních částech země nebezpečí ozbrojeného konfliktu nehrozí. Objektivně přitom není vzhledem k rozloze území Ukrajiny vyloučen přesun z nepokojných oblastí do oblastí konfliktem zcela nezasážených. Za vážnou újmu spočívající v ohrožení života či lidské důstojnosti z důvodu vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu přitom nelze považovat situaci, pokud se místům ohroženým či postiženým ozbrojeným konfliktem lze vyhnout v rámci vnitrostátního přesunu. Soud musí v tomto ohledu souhlasit s argumentací žalovaného, že situace v zemi původu nepředstavuje důvod pro udělení doplňkové ochrany, neboť žalobce je původem ze lvovské oblasti, tedy regionu na západě Ukrajiny, jenž je z hlediska ozbrojených konfliktů bezpečný. Soud proto z výše uvedených důvodů v postupu žalovaného pochybení neshledal.

Z hlediska úpravy zákona o azylu je v zásadě irelevantní skutečnost, že žalobce již nemá v zemi žádné zázemí a v případě návratu by zde byl zcela bezprizorní. Důvody pro udělení některé formy mezinárodní ochrany nemohou samy o sobě spočívat v osobních majetkových poměrech jednotlivce či nižší míře hospodářské vyspělosti země původu. Pro úplnost soud dodává, že cítí-li se žalobce na území České republiky dostatečně integrován a chce-li zde i nadále pobývat, pak by bylo na místě využít spíše postupy upravené zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a nikoliv instituty upravené zákonem o azylu.

Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Žalobci byla pro řízení před soudem ustanovena advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Výše odměny byla stanovena za tři úkony právní služby po 3.100,- Kč spočívající v převzetí a přípravě zastoupení včetně první porady s klientem, která byla v tomto případě nahrazena nahlížením do spisu, a dvou písemných podání soudu (žaloba a replika) – § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném k 1. 7. 2014 (advokátní tarif), dále tři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, celkem 10.200 Kč. Ustanovená advokátka není plátkyní daně z přidané hodnoty. Tato částka bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. července 2015

Mgr. Jitka Zavřelová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Alena Lébllová